ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 marca 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 5 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

W czwartek, dnia 25 lutego b. r., zmarł, ś. p.

Stanisław Milachowski

długoletni członek naszego Związku

Cenioną postać Zmarłego zachowamy w trwałej pamięci.

Zarząd i Rada
Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu

Procedura uzyskiwania pozwoleń na przywóz towarów z zagranicy.

Wobec tego, że wiele przedsiębiorstw nie orjentuje się w trybie składania podań o pozwolenia przywozu z zagranicy towarów, zakazanych do przywozu, poniżej podajemy dla informacji przepisy w tej sprawie obowiązujące.

Podania o pozwolenie przywozu należy składać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jednak nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem Izb Przemysłowo-Handlowych z wyjątkiem Izby Warszawskiej.

Od pośrednictwa i opinji wyżej wymienionych organizacyj zwolnione są tylko podania na przywóz towarów z Czechosłowacji i Niemiec, które należy bezpośrednio składać w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, oraz drobne przesyłki pocztowe wagi do 3 kg i wartości do 500 zł, wreszcie towary luksusowe objęte pozycjami taryfy celnej: 13, 24, 27, 35, p. 1, 38, 112 p. 24, 119 p. 1, 2, 3.

Podanie na przywóz towarów powinno zawierać następujące dane:

1. Firmę, która pragnie uzyskać pozwolenie, i jej dokładny adres;
2. Pozycję taryfy celnej, według której cli się sprowadzany towar;
3. Nazwę towaru;
4. Kraj pochodzenia,
5. Wagę w kilogramach (podlegającą ocleniu);
6. Wartość w złotych (fakturową);
7. Miejsce odprawy celnej;
8. Wyjaśnienie, czy towar służy do użytku handlowego, czy przemysłowego;
9. Podpis osoby, wzgl. firmy, składającej podanie.

Na podaniu należy nakleić znaczek stemplowy za zł 3, a na każdy załącznik za zł 0,50, nie kasując ich.

Przy składaniu podanie poraz pierwszy w danym roku kalendarzowym, należy do niego załączyć odpis świadectwa przemysłowego, wykupionego na dany rok kalendarzowy. Do uwierzytelnienia tych odpisów upoważnione są organizacje opinjodawcze, Izby Przemysłowo-Handl., Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów i t. d.

Pożądane jest (lecz niekonieczne) dołączenie do podania: faktur, umów o dostawę itp. dokumentów, ułatwiających bliższe zapoznanie się z transakcją i pozwalających niejednokrotnie na uniknięcie zapytań dodatkowych.

Przy sprowadzaniu towarów z Austrji koniecznem jest załączenie faktury poświadczonej przez Austrjackie Ministerstwo dla Handlu i Transportu.

Również i do podań o przywóz z Czechosłowacji należy załączyć faktury zaopatrzone w wizę Ministerstwa Handlu w Pradze wzgl. jego ekspozytury w Bratisławie lub Uzhorodzie.

Wypełnione w wyżej podany sposób podanie należy złożyć do wymienionych organizacyj gospodarczych uiszczając opłatę manipulacyjną. Podanie zostaje następnie przesłane przez daną instytucję z jej opinją do Centralnej Komisji przywozowej. Na podstawie wniosków tej komisji, Wydział Handlu Zagranicznego Ministerstwa Przemysłu i Handlu wydaje pozwolenia przywozu.

Zawiadomienie o przyznaniu wzgl. nieprzyznaniu prawa na przywóz wysyła Ministerstwo bezpośrednio do składającego podania.

Do zawiadomienia o przychylnem załatwieniu podania dołączany jest specjalny formularz i blankiet nadawczy na P. K. O. do uiszczenia opłaty manipulacyjnej.

Formularz ten, dotyczący danych o firmie sprowadzającej towar, należy wypełnić i, wraz z dowodem wpłaty na P. K. O., odesłać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu w terminie wskazanym na zawiadomieniu. Dla informacji podajemy, że jako termin ostateczny wpłaty, figurujący na zawiadomieniu, Min. Przemysłu i Handlu uważa nie datę wpłaty na P. K. O., lecz datę nadesłania dowodu wpłaty. W razie niewpłacenia w oznaczonym terminie opłaty manipulacyjnej pozwolenie zostaje anulowane.

Po otrzymaniu dowodu wpłaty Ministerstwo wysyła bezpośrednio importerowi pozwolenie na przywóz. Wydane pozwolenie jest ważne w ciągu 3-ch miesięcy, a w razie niewykorzystania w tym terminie może być przedłużone na dalsze 3 miesiące o ile importer w ciągu dni 14 od daty wygaśnięcia wniesie odpowiednie podanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu za pośrednictwem organizacji opinjodawczej. Opłaty manipulacyjne pobierane są w tym wypadku po raz drugi.

Kontrola towarów, przywożonych z Gdańska do Polski.

W związku z komunikatem o nielegalnym biernym obrocie uszlachetniającym, praktykowanym w Gdańsku, skutkiem czego przedmioty pochodzące z tego obrotu, o ile je sprowadzono po 9 stycznia rb. podlegają kontroli przy przywozie do Polski, komunikujemy dodatkowo zainteresowanym zarządzenie Ministerstwa Skarbu Nr. D. IV 2760/3/32 z dnia 3 lutego rb.

Gdańsk ogłosił z opóźnieniem rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1931 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów (Dz. U. R. P. Nr. 111/31 poz. 865). Pewna zatem ilość tych towarów została odprawiona bez przeszkody żadnej przez gdańskie urzędy celne i może również przedostać się do Polski. Kontrola przywozu obejmie przeto również i te towary. Odbiorcy przesyłek z Gdańska, o ile chodzi o przedmioty z biernego obrotu uszlachetniającego, muszą domagać się od swych gdańskich dostawców poświadczenia, że towary te zostały prawidłowo oclone, a co się tyczy towarów zakazanych do przywozu, że zostały sprowadzone na podstawie pozwolenia przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W razie nieudowodnienia prawidłowego clenia (obrót uszlachetniający) będą odbiorcy zmuszeni do uiszczenia przypadającej należności celnej, w razie nie udowodnienia zaś legalności przywozu (towary zakazane do przywozu), będą odbiorcy pociągani do odpowiedzialności karnej skarbowej. Nadmieniamy, że następujące towary na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 21 grudnia 1931 r. na przeciąg roku są zakazane do przywozu, o ile na ich przywóz niema się zezwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu: zboże w ziarnie i strączkowe (poz. taryfy celnej 1), mąka, kasza, słód, groch polerowany (3), mąki: kukurydzana, ryżowa, krochmale (4), warzywa i okopowe (5), jabłka świeże (6), owoce i jagody świeże, solone, moczone oprócz osobno wymienionych (6), wyroby cukiernicze oraz przetwory z owoców i jagód (24), drożdże (25), chmiel i ekstrakt chmielowy (26), arak, rum, koniak, śliwowica i inne wódki; spirytus surowy i oczyszczony, wszelkiej mocy likiery i nalewki (27), miód, porter, piwo (29), ryby i kawior (z wyjątkiem śledzi objętych punktem 4 poz. 37), żużle Thomasa mielone i niemielone (41), jelita świeże solone (44), oleina, kwasy tłuszczowe (51), skóry surowe (54), skóry wierzchnie miękkie, bydlęce, końskie i cielęce (55), obuwie skórzane z wyjątkiem osobno wymienionego (57), rękawiczki skórzane wszelkiego rodzaju, wyroby kaletnicze i galanteryjne itp. (57), obuwie skórzane lakierowane itp. (57), wyroby ciesielskie, bednarskie i kołodziejskie zagruntowane, farbowane lub smołowane (59), wyroby bednarskie i kołodziejskie oprócz osobno wymienionych (59), klepki obrobione (59), naczynia i wyroby garncarskie osobno niewymienione, również polewane (74), szyby lustrzane, lustra, szkło taflowe o grubości powyżej 5 mm (78), obuwie z kauczuku i gutaperki z tkaninami, skórą, sprzączkami itp. lub bez nich (78), kalosze (88), wodorotlenek sodowy nieoczyszczony (105), siarczek sodu (105), oleje roślinne osobno niewymienione, ich kwasy (117), aluminjum, miedź, nikiel, kobalt i inne metale osobno niewymienione w szynach, w blachach itp. (143), spiż, bronz itp. inne stopy metalowe, oprócz osobno wymienionych (143), blachy paleniskowe (143), wyroby z miedzi i innych metali i stopów wymienionych w poz. 143 (149), kłódki i zamki (153), drut miedziany i ze stopów miedzi (155), wyroby z drutu miedzianego itp. przewodniki elektryczne itp., kable itp. (156), wyroby nożownicze (158), kosy i sierpy (160), łopaty, widły itp. (160), narzędzia używane w rzemiosłach, sztukach pięknych i przemyśle (161), maszyny osobno niewymienione, również do domowego użytku (167), przyrządy i maszyny do podnoszenia, opuszczania i przenoszenia ciężarów itp. (167), dźwigi hydrauliczne oprócz osobowych i towarowych itp. (167), pompy odśrodkowe i turbinowe oprócz elektro-pomp z nieodłączalnym motorem elektrycznym i motopomp (167), obrabiarki do metali (167), maszyny do szycia wszelkie, ich główki i podstawy (167), armatura itp. (167), maszyny elektryczne (167), akumulatory i płyty do nich (167), przyrządy i aparaty elektrotechniczne itp. (169), żarówki w oprawie (169), materjały instalacyjne do sieci elektrycznych (169), aparaty radjowe i ich części (169), kołowce (173), części kołowców metalowe we wszelkim stanie (173), masa papierowa przyrządzona chemicznie itp. (176), tektura, papier, wyroby z tektury i papieru z wyjątkiem tektury na matryce drukarskie, papieru gazetowego i wszelkiej fibry wulkanizowanej (177), przędza z materjałów włóknistych wymienionych w punktach 2 i 3 poz. 179 (przędza lniana itp. (184), wełna przędzona (186), tkaniny bawełniane surowe i bielone (187), tkaniny bawełniane merceryzowane, barwione, tkane wielobarwnie i drukowane (188), tkaniny lniane, konopne i z innych materjałów włóknistych, wymienionych w poz. 179, obrusy serwetki, ręczniki, chusteczki itp. (192, 193), tkaniny wełniane (199), tkaniny półwełniane (200), materje i wyroby dziane, plecione i szmuklerskie (205), bielizna, odzież i konfekcja osobno niewymieniona z materjałów włóknistych, wykończone i niewykończone: damskie kapelusze, czapeczki i inne ubrania głowy (209), towary clone podług uwag ogólnych do poz. 193-209, konopie, manilla, len nowozelandzki, sisal, aloe, i inne materjały roślinne zastępujące len i konopie (179), guziki i spinki (212), przybory piśmienne, rysunkowe itp. (216), ołówki i pióra do pisania (216), parasole, parasolki i laski z parasolami pokryte (211).

Sprawy socjalne.

W sprawie zatrudniania i wykazów pracy młodocianych.

Ustawa z dnia 7 listopada 1931 r., ogłoszona w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 101, poz. 773 i obowiązująca od 25 listopada 1931 r. (od dnia ogłoszenia), wprowadziła pewne zmiany do dotychczasowych przepisów o zatrudnianiu młodocianych z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636).

Jedna z tych zmian polega na ograniczeniu liczby zatrudnionych młodocianych, zarówno uczniów, jak i pracowników, do ilości, nieprzekraczającej ustalonego procentowego stosunku do ogółu zatrudnionych dorosłych pracowników. Ustalone to będzie w drodze specjalnych rozporządzeń. Rozporządzenia te dotychczas jeszcze się nie ukazały.

Drugą zmianą jest wprowadzenie zakazu bezpłatnego zatrudniania młodocianych zarówno na podstawie umowy o pracę, jak i na podstawie umowy o naukę. Zakaz bezpłatnego zatrudniania młodocianych, obowiązujący od chwili ogłoszenia ustawy (25 listopada 1931 r.), omawiają artykuły 7-a i 7-b ustawy z dnia 7 listopada 1931 r.:

„Art. 7-a. Bezpłatne zatrudnianie młodocianych jest wzbronione. Wzbronione jest również przyjmowanie przez pracodawcę wynagrodzenia za naukę młodocianych.

Wysokość wynagrodzenia młodocianego winna być określona dokładnie w umowie i ujawniona w wykazie, prowadzonym w myśl art. 11 niniejszej ustawy.“

Art. 7-b postanawia, iż umowa, zawarta z naruszeniem postanowień art. 7-a, ulega rozwiązaniu z winy pracodawcy. W przypadku zatrudniania młodocianego wbrew postanowieniu art. 7-a, młodocianemu przysługuje prawo roszczenia o wynagrodzenie za cały czas, w którym był zatrudniony.

Zgodnie z art. 41 ustawy o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324 z 1928 r.), na który powołuje się art. 7-b, wysokość wynagrodzenia winna być określona w umowie indywidualnej, bądź zbiorowej, obowiązującej danego pracodawcę, w braku zaś tego określenia, pracodawca powinien dać wynagrodzenie zgodne ze zwyczajem miejscowym, a w braku tegoż — słuszne wynagrodzenie.

W związku z nowemi przepisami, wprowadzającemi zakaz bezpłatnego zatrudniania młodocianych, w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 8 z dnia 6 lutego 1932 r., poz. 49 ukazało się rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 grudnia 1931 r. o wykazach i spisach młodocianych.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 6 marca r. b. (w miesiąc po ogłoszeniu) i z tym dniem przestaje obowiązywać analogiczne rozporządzenie z dnia 14 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1023).

Zmiany, wprowadzone przez nowe rozporządzenie, polegają na: a) zmianie rubryki 8 wykazu młodocianych i b) dodaniu nowej rubryki, dotyczącej wysokości umownego wynagrodzenia.

Rubryka 8 zostaje zmieniona w ten sposób, iż zamiast nagłówka: „Rodzaj zawartej umowy: a) terminator, b) uczeń, c) praktykant, d) pomoc“ — wprowadzony jest nowy nagłówek: „Rodzaj zawartej umowy: a) umowa o pracę, b) umowa o naukę“.

Przez umowę o pracę należy rozumieć umowę, zawartą według przepisów ustaw o umowie o pracę robotników i pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr .35, poz. 324 i 323 z r. 1928).

Umowa o naukę przewidziana jest w art. 116 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468 z roku 1927) w dziale szóstym o uczniach przemysłowych.

Następna nowa rubryka uzupełniająca została opatrzona nagłówkiem: „Wysokość wynagrodzenia według umowy“.

Poczynając od 6 marca r. b., wykazy młodocianych winny być prowadzone według tego nowego wzoru.

Przypominamy, iż wykazy pracy obejmują młodocianych od 15 do 18 lat. Prowadzenie wykazów młodocianych jest obowiązujące w zakładach pracy, objętych art. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. o pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636 oraz Nr. 101, poz. 773 z r. 1931), t. j. przemysłowych, górniczych, hutniczych, w handlu, biurowości, komunikacji i przewozie, oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, państwową, czy samorządową.

Wykaz winien być prowadzony w formie książki sznurowej, zawierającej 50 folio i powinien być przedstawiony Inspektorowi Pracy właściwego obwodu do osznurowania i przyłożenia pieczęci lakowej.

Poza wykazem, wymienione wyżej zakłady pracy winny prowadzić spis młodocianych, wywieszony w zakładzie pracy w widocznem miejscu. Spis winien zawierać oznaczenie początku i końca pracy, przerw pracy i rodzaju pracy. Obowiązujące dotychczas wzory spisów żadnym zmianom nie uległy.

Powiadamiając P. T. Członków o powyższem, zaznaczamy, iż ustawa z dnia 7 listopada 1931 r. podwyższyła znacznie sankcje karne za niewykonanie jej przepisów, mianowicie przewiduje grzywnę od 200 do 1.000 zł lub areszt do 3 miesięcy, a w razie powtórzenia przekroczenia areszt od 2 tygodni do 3 miesięcy, przyczem przepisy o łagodzeniu kar nie będą miały zastosowania do końca r. 1932. Odpowiedzialnym jest kierownik zakładu pracy, wyznaczony stosownie do art. 9 ustawy o umowie o pracę robotników, względnie właściciel, o ile sam kieruje zakładem pracy lub w przypadkach, gdy nie dobrał sobie odpowiedniego kierownika. Jeżeli właścicielem zakładu jest osoba prawna, odpowiedzialne są osoby, powołane do zawiadywania interesami osoby prawnej.

Zgłaszanie zapotrzebowań na pracowników.

Państwowy U. P. P. w Poznaniu przesłał nam 11 ub. m. pismo, którego treść podajemy poniżej do wiadomości P. T. Członków.

„Ze względu na wysoki stan bezrobocia, szczególnie w m. Poznaniu, Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy zwraca się do Pana, jako przedstawiciela tamt. Organizacji, z prośbą o podanie do wiadomości zainteresowanym członkom, by wszelkie zapotrzebowania na pracowników, tak umysłowych jak fizycznych, zgłaszali w P. U. P. P. (rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15. 2. 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 123).

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy pójdzie pp. pracodawcom na rękę pod każdym względem, pozostawi im wolny wybór kandydatów, lecz ze względów zasadniczych i z uwagi na wypłacanie bezrobotnym zasiłków i udzielanie pomocy doraźnej w naturaljach, domagać się musi, ażeby pp. pracodawcy, spełniając swój obowiązek, przyjmowali pracowników za pośrednictwem P. U. P. P. Nawet w wypadkach ponownego przyjęcie do pracy pracowników po pewnej przerwie w pracy należy o tem zawiadomić P. U. P., przesyłając spis pracowników z wymienieniem: imienia i nazwiska, wieku, zawodu, miejsca zamieszkania i daty rozpoczęcia pracy i to w przeciągu trzech dni po myśli paragr. 4 wyżej wspomnianego rozporządzenia.

Pomijanie P. U. P. P. przy przyjmowaniu do pracy pracowników względnie niezastosowanie się do powyższego, nie znajdzie usprawiedliwienia i będzie karane na zasadzie § 5 wspomnianego rozporządzenia grzywną do zł 3.000, a w wypadkach dokonanych wypłat zasiłków bezrobotnym, którzy bez wiedzy P. U. P. P. do pracy przystąpili i w czasie pracy korzystali z tych świadczeń za wszelką nadpłatę względnie szkodę stąd wyrządzoną danej instytucji odpowiedzialnym będzie pracodawca.

Chcąc uchronić pp. pracodawców od przykrych następstw P. U. P. P. apeluje w imię dobra publicznego o zastosowanie się do obowiązujących w tym przedmiocie przepisów“.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

W sprawie zysków bilansowych osób prawnych.

Według art. 21 ust. 3 o państwowym podatku przemysłowym za zyski bilansowe osób prawnych, podlegające opodatkowaniu, uważa się „te kwoty pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób, biorących czynny udział w zarządzie przedsiębiorstwa i zarazem wchodzących do składu zarządu rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisyj rewizyjnych, w charakterze członków lub ich zastępców oraz osób upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa, które przekraczają sumarycznie 10% od kapitału zakładowego, a przy kapitale zakładowym od 500.000 zł — 15% kapitału zakładowego. Przy kapitale zakładowym 500.000—750.000 dopuszczalne jest potrącenie z tytułu tego do kwoty 75.000 złotych“.

Było kwestją sporną, czy prokurenta należy zaliczyć do osób upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa bez względu na okoliczność, jaki zakres jest jego uprawnień w stosunku między nim

a zarządem przedsiębiorstwa, oraz bez względu na okoliczność, czy prokura jest łączna, czy samodzielna.

Wątpliwości powyższe zostały rozstrzygnięte przez wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 7 października 1931 r. L. Rej. 26/51/29.

„Orzeczeniem Ministerstwa Skarbu z 8 marca 1929 r. odwołanie skarżącej firmy od decyzji Izby Skarbowej w Warszawie nie zotsało uwzględnione: 1) ponieważ kwota 39 700 zł wypłacona tytułem wynagrodzeń prokurentom banku ujawnionym w rejestrze handlowym, a zatem upełnomocnionym do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa, została włączona do nadwyżki wynagrodzeń ponad 10% kapitału zakładowego na podstawie ustępu 3 art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym poz. 411 ust. Dz U. R. P. z r. 1925, 2) ponieważ kwota 8 690 zł jak to wynika z wyciągu pozycji przejściowych, nie jest podatkowa, lecz zarezerwowana na cel likwidacji agentury spółki w Londynie i jako taka w myśl art. 21 ust 2 tejże ustawy nie może być wyłączona z podstaw opodatkowania.“

Na orzeczenie to Bank Międzynarodowy wniósł do Najwyższego Trybunału Administracyjnego skargę, w której wyjaśnia, że prokurenci banku mają ograniczony zakres prowadzenia spraw banku, nie uczestniczą ani we władzach banku, ani nie mają prawa samodzielnego podpisu, że wobec tego nie można ich zaliczyć do kategorji osób prowadzących lub upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstwa, że, co się tyczy sumy 8 690 zł, to nie stanowi ona dochodu, lecz jest normalnym wydatkiem handlowym przy prowadzeniu agend Banku i nie może być uważana za fundusz rezerwowy tegoż Banku, rzeczą zaś obojętną jest, czy została ona wypłacona, że Bank jest jej dłużnikiem i wypłacił ją w r. 1928. Na mocy powyższego skarżący stawia żądanie uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Najwyższy Trybunał Administracyjny badając sprawę nie uznał zarzutów skarżącego za uzasadnione.

Obowiązujący w granicach b. Królestwa Kongresowego Kodeks handlowy nie zawiera określenia pojęcia prokury. Natomiast na mocy art. 36 dekretu o rejestrze handlowym z 7 lutego 1919 r. poz. 164 D. U. R. P. prokura uprawnia do wykonywania w imieniu właściciela przedsiębiorstwa i na jego rachunek czynności handlowych, sądowych i pozasądowych, wchodzących w zakres przedsiębiorstwa oraz do podpisywania jego firmy. Na mocy zaś art. 37 tegoż dekretu żadne ograniczenie prokury, nawet jawne z aktu jej udzielenia nie mają mocy i skutków względem osób trzecich i nie ulegają zarejestrowaniu z wyjątkiem nabycia, zbycia ścieśnienia i obciążenia nieruchomości oraz praw hipotekowych, jak również zbycia samego przedsiębiorstwa, które to czynności prokurent spełniać może jedynie na mocy szczególnego pełnomocnictwa.

Ponieważ prokurenci, o których mowa, ujawnieni zostali w rejestrze handlowym, przeto powołane przepisy dekretu mają do nich pełne zastosowanie.

Nie zmienia sytuacji prawnej okoliczność, że prokura, o jakiej mowa, dawała w danym wypadku prawo prokurentom do podpisu firmy jedynie łącznie z jednym z członków dyrekcji, którzy zresztą również nie posiadali, każdy zosobna, prawa samodzielnego podpisu firmy, lecz tylko łącznie z drugim członkiem dyrekcji lub też prokurentem.

Podatnikowi nie wolno utrudniać należytej obrony w postępowaniu kasacyjnem.

Pozwana władza w odpowiedzi na skargę nie przeczy, że odwołanie zawierało zarzuty konkretne w rozumieniu art. 88 ustawy o państwowym podatku przemysłowem z dnia 15 lipca 1925 r poz. 550 Dz Ust, twierdzi jednakże, że przez powołanie się w zaskarżalnej decyzji na przepis art. 5 p. 1 powołanej ustawy dostatecznie umotywowała swą decyzję. Otóż w niniejszej sprawie powołanie w decyzji odwoławczej przepisu art. 5 p. 1 ustawy mogłoby być uznane za dostateczne rozprawienie się z zarzutem odwołania tylko wówczas, gdyby władza ustalenie obrotu oparła w zasadzie na materjale, dostarczonym przez płatnika, a wykazującym koszty nabycia sprowadzonych towarów, podnosząc zeznany obrót zgodnie z przepisem art. 5 p. 1 ustawy do cen sprzedażnych i podając do wiadomości płatnika kalkulację przyjętych cen. Tymczasem zorówno z akt sprawy, jak i z odpowiedzi na skargę wynika, że ustalenie obrotu nastąpiło z pominięciem materjału, dostarczonego przez płatnika z oparciem się natomiast na wynikach lustracji przedsiębiorstwa, na informacjach Izby Skarbowej oraz na opinji rzeczoznawców. W tym stanie rzeczy samo powołanie się na art. 5 p. 1 ustawy nie może uzasadnić pominięcia materjału, dostarczonego przez płatnika, a wykazującego zarówno ilość, jak i koszt nabycia sprowadzonego towaru.

Skoro więc pozwana władza nie rozprawiła się w zaskarżalnej decyzji należycie z zarzutami odwołania podatnika, a w szczególności nie podała do jego wiadomości oceny zaofiarowanych dowodów względnie z jakich powodów te dowody pominęła, to Najwyższy Trybunał Administracyjny dopatrzył się w tem wadliwości postępowania ze szkodą dla skarżącego z powodu utrudnienia płatnikowi należytej obrony w postępowaniu kasacyjnem i uznawszy rozpatrywanie dalszych zarzutów w tym stanie sprawy za bezprzedmiotowe, uchylił zaskarżone orzeczenie na zasadzie art. 19 ustawy o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (poz. 400 Dz. Ust. z roku 1926). (Wyrok z dnia 1 maja 1931 L. rej. 6018/29 r.).

Uregulowanie wzajemnych pretensyj między pracownikiem a pracodawcą z tytułu stosunku służbowego.

Zasada prawna: 1. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 16 marca 1928 r. nie stanowi przeszkody, aby w chwili ustania stosunku umownego pracownik i pracodawca regulowali wzajemnie pretensje w sposób dowolny.

2. Wydanie przez pracownika po ustaniu stosunku umownego pokwitowania o zrzeczeniu się wszelkich pretensyj przecina mu możność dochodzenia odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

Orzeczenie S. N. Izby I z dn. 9. 9. 1931 N. I. C. 1238/32.

Uzasadnienie:

Sąd Okręgowy zatwierdził wyrok Sądy Pracy, którego mocą oddalone zostało powództwo W. P. przeciwko Państwowym Zakładom Wodociągowym w Maczkach o 1 200 zł tytułem wynagrodzenia za rozwiązanie umowy pracy bez trzymiesięcznego wypowiedzenia, ustaliwszy, iż kwitując w dniu 4 marca 1930 r., a więc po ustaniu stosunku umownego, z odbioru 500 zł powód zrzekł się wszelkich roszczeń do pozwanych Zakładów.

W skardze kasacyjnej W. P. zarzuca Sądowi Okręgowemu obrazę art. 129 i 142 U. P. C. oraz art. 1101, 1108 ust. 3 i 1126 K. C. przez pominięcie okoliczności faktycznych i dowodów stwierdzających, iż sporne pokwitowanie dotyczyło wyłącznie pretensyj, wyłuszczanych w podaniu skarżącego do pozwanych Zakładów z dnia 2 stycznia 1930 r. oraz nierozważenie, iż zawarte w tem pokwitowaniu oświadczenie skarżącego jako ograniczające jego uprawnienie nie może być komentowane rozszerzająco, w każdym zaś razie wobec zachodzących wątpliwości, stosownie do przepisu, zawartego w artł 1162 K. C. winno być tłumaczone na korzyść skrażącego, jako zobowiązanego.

Aczkolwiek art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 roku o umowie o pracę pracowników umysłowych czyni nieważnemi wszelkie warunki umowy, regulujące mniej korzystnie stosunek pracy dla pracownika, aniżeli to czyni powołane rozporządzenie, to jednak powyższy nakaz o charakterze przepisu porządku publicznego, wydanego w interesie zabezpieczenia pracowników przed ewentualnymwyzyskiem pracodawcy, nie zmienia naczelnej zasady wolności zawierania umów wyrażonej w art. 1134 K. C.; z chwilą więc ustania stosunku umownego nie zachodzi żadna przeszkoda, aby pracownik i pracodawca uregulowali wzajemne pretensje z tytułu stosunku w sposób dowolnie przez nich oznaczony.

Zgodnie z oznaczoną judykaturą Sądu Najwyższego wykładnia umów przez Sąd rozpoznający istotę sporu, ulega kontroli kasacyjnej wyłącznie wtedy, jeżeli jest sprzeczna z wyraźnemi postanowieniami umowy; w przypadku zaś skarżący powołuje się jedynie na to, że wyrażenie w ogólnych słowach o zrzeczeniu się pretensyj dotyczyło innych roszczeń w każdym bądź razie zachodziła wątpliwość, która winna być tłumaczona na jego korzyść, w tych zaś warunkach wniosek Sądu, iż pokwitowanie z dnia 4 marca 1930 roku dotyczyło wszelkich pretensyj skarżącego, a więc i ewentualnego odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy bez wypowiedzenia, usuwa się z pod kontroli kasacyjnej.

Przesunięcie terminu zeznań o dochodzie.

Ministerstwo Skarbu wydało rozporządzenie z dnia 6 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. nr. 12, poz. 75) przesuwające z dnia 1 marca na 1 maja r. b. termin składania przez osoby fizyczne i spadki wakujące (nieobjęte) zeznań o dochodzie, termin wyznaczony z art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Sprawy celne.

Termin wejścia w życie nowej taryfy celnej.

Według dotychczasowych intencyj Ministerstwa Przemysłu i Handlu nowa taryfa celna, która powinna być wydana w ciągu najbliższych kilku miesięcy (prawdopodobnie około 1. 9. 1932 r.) nie miałaby wejść w życie zaraz, lecz dopiero w dziewięć miesięcy później, w którym to czasie obecne traktaty handlowe byłyby wypowiedziane i zostałyby przeprowadzone rokowania o nowe traktaty handlowe. Ostatnio w danych poglądach zaszła modyfikacja o tyle, że obstaje wprawdzie przy nich nadal Departament handlowy, niemniej jak i wydział polityki przemysłowej, ale Dyrektor Departamentu przemysłowego Major Kandel, jest odmiennego zdania i sądzi, że nową taryfę celną należy zaraz wprowadzić w życie, co jego zdaniem może tylko przyspieszyć i ułatwić rokowania o nowe traktaty handlowe. Toby zresztą po części odpowiadało praktyce stosowanej obecnie przez wszystkie prawie państwa z okazji częściowych zmian taryf celnych. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że pogląd Dyrektora Kandla jest uzasadniony i zasługiwałby na propagowanie w kołach rządowych. Prosimy o uwagi na ten temat.

Adnotacja o nadejściu towarów morzem.

Rozporządzeniem z dnia 19. XII. 31 w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 885) wprowadzono dla niektórych towarów stawki celne morskie (autonomiczne).

W razie przekazania takich towarów do oclenia w wewnętrznych urzędach celnych, mają morskie urzędy celne na wszystkich egzemplarzach list przekazowych w rubryce „uwaga" umieszczać adnotacje: „towar przybył do obszaru celnego drogą morską dnia . . . .".

Adnotacje te winny być zaświadczane przez urzędnika celnego i zaopatrzone pieczęcią urzędu.

Zaznacza się, że z omawianych stawek morskich korzystać mogą towary, zgłaszane do oclenia, począwszy od dnia 14 (czternastego) stycznia b. r.

(Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 stycznia 1932 r. L. D. IV. 998/3/32.)

Podwyższenie opłat manipulacyjnych przy odprawie celnej.

Rozporządzeniem Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1931 roku ogłoszonem w Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 13 stycznia r. b. pod poz. 12 opłaty manipulacyjne przy odprawie celnej zostały podwojone. Rozporządzenie weszło w życie dnia 14 styczna 1932 r. i obowiązuje aż do odwołania.

Ponieważ od towarów podlegających cłu przywozowemu opłaty manipulacyjne wynosiły poprzednio 10% od sumy przypadającego cła, zaś na zasadzie wyżej wymienionego rozporządzenia wynoszą obecnie 20%, przeto dokonane podwyższenie opłat manipulacyjnych jest równoznaczne z podwyższeniem ceł przywozowych o 10%.

Z życia przemysłu.

Centralny Związek Przemysłu Mydlarskiego.

W Warszawie pod przewodnictwem Dyr. Menna odbył się Zjazd przedstawicieli regjonalnych związków przemysłu mydlarskiego, których istnieje w Polsce 12. Zjazd uchwalił powołać do życia Centralny Związek Przemysłu Mydlarskiego, którego statut został również przez Zjazd przyjęty. Następnie Zjazd dokonał wyboru Rady i Zarządu Związku. Godność Prezesa honorowego Centralnego Związku Przemysłu Mydlarskiego postanowiono nadać Dyr. Wacławowi Zbroskiemu. Prezydjum Rady Związku stanowią: p. Maciejewski (Poznań), jako prezes, pp. W. Schicht i Huppert (Gdańsk), jako wiceprezesi, oraz inż. Krauze (Warszawa), jako sekretarz Rady. Do Zarządu zostali powołani pp.: Menn, inż. Podraszko, Kołłątaj (Śląsk), Gnin (Małopolska), Śmiechowski (Kraków), Stok (Warszawa), Halbertal (Gdańsk), jako zastępcy Goldsztein (Kieleckie) i Kantorowicz (Łódź).

Władze Centralnego Związku Przemysłu Mydlarskiego poczynią kroki w kierunku przystąpienia do Związku Przemysłu Chemicznego w charakterze samodzielnej sekcji. Głównemi zadaniami Związku są: reprezentowanie przemysłu mydlarskiego całej Polski wobec władz i innych organizacyj oraz obrona interesów tego przemysłu w najszerszem tego słowa znaczeniu.

Konsolidacja przemysłu perfumeryjno-kosmetycznego.

Po dłuższych rokowaniach w przemyśle perfumeryjno - kosmetycznym doszło do utworzenia Rady Naczelnej związków fabryk tego przemysłu, obejmujących z górą sto zakładów wytwórczych. Do nowej tej organizacji przystąpiło również stowarzyszenie przedstawicieli przedsiębiorstw francuskich branży kosmetyczno-perfumeryjnej, działające na terenie Polski. Celem Rady Naczelnej przemysłu perfumeryjnego jest racjonalizacja stosunków na rynku, występowanie wspólne w obronie wierzytelności i regulacja warunków kredytu towarowego oraz poziomu cen.

Gospodarcza polityka tłuszczowa.

W dniu 17 lutego r. b. odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa pod przewodnictwem P. Ministra Janta-Połczyńskiego konferencja, mająca na celu ustalenie zasad polityki gospodarczej w zakresie tłuszczów. W obradach wzięli udział przedstawiciele sfer rolniczych, przemysłowych i handlowych oraz zainteresowanych Ministerstw. Zagajając zebranie, P. Minister podkreślił, iż tylko w drodze wspólnego porozumienia się wszystkich zaintersowanych grup gospodarczych można dojść do ustalenia słusznych zasad polityki gospodarczej, oraz wyraził nadzieję, że prace konferencji doprowadzą do ustalenia trwałych zasad polityki tłuszczowej.

W wyniku obszernej dyskusji konferencja stwierdziła, iż w interesie całokształtu życia gospodarczego leży w chwili obecnej pokrywanie możliwie najszerzej rozmaitych potrzeb kraju w zakresie tłuszczów zwierzęcych i roślinnych produktami opartemi na surowcach krajowych. Po zapoznaniu się obecnych z rozmiarami produkcji rolnictwa w zakresie surow-

ców tłuszczowych i niewątpliwemi możliwościami rozwoju tej produkcji, zebrani wyrazili opinję, że osiągnięcie daleko idącej samowystarczalności w tej dziedzinie jest możliwe, z wyjątkiem tłuszczów, które nie mogą być zastąpione przez surowce krajowe z uwagi na specjalne właściwości techniczne. Cel ten da się osięgnąć tylko przy zastosowaniu szeregu środków natury gospodarczej i organizacyjnej. Dla ustalenia szczegółowego programu akcji w tym zakresie konferencja wyłoniła 4 podkomisje: 1) do spraw tłuszczów zwierzęcych, 2) do spraw rzepaku i innych surowców olejów jadalnych, 3) do spraw siemienia lnianego i innych olejów technicznych, do spraw tłuszczów roślinnych stałych.

Podkomisje te mają ukończyć swe prace w terminie 4-tygodniowym, poczem zostanie ponownie zwołana komisja do ustalenia ostatecznych rezolucyj.

W sprawie ustawowego obowiązku używania surowców pochodzenia krajowego w produkcji przemysłowej.

Dowiadujemy się ostatnio, że projekt ustawy o obowiązku używania surowców pochodzenia krajowego w produkcji przemysłowej, został silnie zachwiany znaną uchwałą negatywną Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, względnie odnośną działalnością Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. Ministerstwo Przemysłu i Handlu jest temu projektowi, wysuniętemu przez Ministerstwo Rolnictwa, bardzo niechętne. Według wszelkiego prawdopodobieństwa zatem projekt ten (przynajmniej w obecnej sesji sejmowej) nie będzie wniesiony ani do Sejmu ani nawet na Radę Ministrów.

Tymczasem Rząd wstępuje praktycznie na drogę wskazaną przez odnośną uchwałę komisji ogólnej polityki gospodarczej w Izbie Przemysłowo-Handlowej warszawskiej, mianowicie co do inicjowania dobrowolnych porozumeń między rolnictwem a odnośnemi branżami przemysłowemi. W szczególności na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej warszawskiej 19 b. m. odbyła się konferencja względnie ustna ankieta, dotycząca przemysłu tłuszczowego.

Podobna akcja jest zamierzona także w sprawie używania krajowego chmielu przez krajowe browary.

Jak zapewnić przetwórczemu przemysłowi eksportowemu tani surowiec?

W dniach 28 i 29 stycznia toczyły się w Warszawie rokowania między hutnictwem żelaznem a przemysłem metalowym przetwórczym w sprawie cen żelaza, dostarczanego przez huty fabrykom przetwórczym, a przeznaczonego na produkcję towaru eksportowego.

W dniu 28 konferowano u przemysłowców metalowych, 29 w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Rokowania te doprowadziły do rezultatów korzystnych dla przemysłu przetwórczego, a mianowicie ustalono, że w okresie między 1 stycznia a 1 kwietnia b. r. Syndykat Hut Żelaznych przydzieli przemysłowi przetwórczemu 2.000 tonn żelaza dla celów przerobienia na artykuły wywozowe, po cenie takiej, jaka była pobierana przez huty przy eksporcie do Rosji, plus wysokość zwrotu cła na wyroby hutnicze przy ich eksporcie bezpośrednim.

Równocześnie wysunięty został przez obie strony postulat pod adresem władz, aby przy przewozie żelaza z zakładów hutniczych do fabryk przetwórczych stosowano taryfę eksportową, w wypadkach gdy surowiec ten przeznaczony jest do produkcji na eksport.

Przyjęcie tego postulatu dałoby przy transporcie n. p. z Górnego Śląska do Poznania oszczędność 26 zł na tonnie.

Drugi podobny postulat dotyczy podatku obrotowego: chodzi o to, aby huty nie płaciły podatku od tych partyj surowca, które sprzedawane są krajowym fabrykom przetwórczym na cele eksportowe.

O obniżenie cen spirytusu dla celów przemysłowych.

Związek Fabrykantów wyrobów perfumeryjno-kosmetycznych i mydeł toaletowych w Polsce zwrócił się do Ministerstwa Skarbu, Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego i Naczelnego Komitetu do Spraw Bezrobocie z memorjałem, w którym wskazując na ciężką sytuację w tym przemyśle i na poważny spadek obrotów, przedstawia konieczność obniżenia cen spirytusu, będącego podstawowym surowcem dla artykułów perfumeryjnych. Pomimo ostatnio przeprowadzonej dużej zniżki cen, artykuły perfumeryjne i mydlarskie — głosi złożony memorjał — nie mogą liczyć na zbyt wśród szerokich warstw publiczności, gdyż są za drogie. Dostosowanie cen tych artykułów do obecnej siły nabywczej konsumenta da się osiągnąć tylko drogą powrotu do cen spirytusu z r. 1925, t. j. do obniżenia cen spirytusu dla pachnideł na 2 zł za litr, a dla mydeł na 5 zł za litr. Przez wydatne obniżenie cen artykułów perfumeryjno - kosmetycznych i mydlarskich możnaby znacznie zwiększyć ich zbyt, a temsamem podnieść stan zatrudnienia w fabrykach i laboratorjach przemysłu perfumeryjno-kosmetycznego i mydlarskiego.

Różne.

Doniosła akcja Związku Buchalterów.

Polski Związek Zawodowy Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i Ich Pomocników w Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, Sto-Krzyska 17) organizuje pierwsze w Polsce „Kursy handlowe dla kupiectwa polskiego", przeznaczone wyłącznie dla osób dorosłych — właścicieli przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych, względnie dla osób pracujących, jako Starszy Personel tych przedsiębiorstw. Wykłady dostępne będą nawet dla osób, zamieszkałych poza Warszawą z uwagi na przesyłanie im skryptów wykładowych i obejmować będą ogółem 120 godzin wykładowych przez 1 rok, począwszy od 1 marca r. b. Wykładane będą przedmioty następujące: 1) Podstawowe wiadomości rachunkowości podwójnej, 2) Obliczenia handlowe i kalkulacja kupiecka, 3) Zasady korespondencji handlowej, 4) Przepisy administracyjne (postępowanie z władzami), 5) Przepisy pocztowe, 6) Nauka o handlu, 7) Rola kupca w życiu gosp. i społ., 8) Bank w życiu kupca, 9) Przepisy kolejowe, 10) Geografja gospodarcza ogólna, 11) Geografja gospodarcza Polski, 12) Prawo handlowe, 13) Prawo wekslowe i czekowe, 14) Prawo akcyjne, 15) Prawo przemysłowe, 16) Podatki (przemysłowy i dochodowy), 17) Opłaty stemplowe, 18) Przepisy celne, 19) Ustawodawstwo socjalne, 20) Polityka handlowa, 21) Organizacja sklepu, 22) Sztuka sprzedawania (wewnętrzna), 23) Akwizycja (zewnętrzna), 24) Reklama, 25) Urządzenie wystawy sklepowej, 26) Wywiad handlowy, 27) Higjena pracy zawodowej.

Sądzić należy, że sfery gospodarcze polskie pójdą na spotkanie inicjatywie Polskiego Związku Buchalterów-Rzeczoznawców i skwapliwie skorzystają z nadarzającej się sposobności, by zdobyć wiedzę fachową, tak niezbędną w dzisiejszych warunkach, bez której nie można myśleć o powodzeniu w walce życiowej.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.